

**“TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARINDA MERKEZİ KARŞI
TARAF UYGULAMASI” SEMPOZYUM, 13 MAYIS 2013,
İSTANBUL**

Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun Sayın Başkan ve Üyeleri,

Borsa İstanbul, T.C. Merkez Bankası ve Sermaye Piyasaları ile Bankacılık Sektöründe faaliyet gösteren diğer kurum ve kuruluşların saygıdeğer temsilcileri, değerli akademisyenler,

İktisadi Araştırmalar Vakfı’nın Sayın Başkan ve Üyeleri,

Medya kuruluşlarımızın değerli mensupları,

İktisadi Araştırmalar Vakfı tarafından Bankamız sponsorluğunda organize edilen **“TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARINDA MERKEZİ KARŞI TARAF UYGULAMASI”** konulu sempozyuma teşriflerinizden dolayı tekrar teşekkür eder, hepinizi şahsım ve Bankam adına saygı ile selamlarım.

Değerli konuklar ve katılımcılar;

Merkezi karşı taraf hizmeti, merkezi takas kurumlarının piyasadaki işlemlerde alıcılara karşı satıcı, satıcılara karşı ise

alıcı konumuna geçerek her iki tarafın taahhüdünü de üstlenmesidir.

Merkezi takas ve karşı taraf kuruluşları, hem riski hem de maliyeti düşürme gibi, aslında birlikte gerçekleştirilmesi imkansız gibi gözüken, iki önemli amaca hizmet eden sermaye piyasası kurumlarıdır.

Bu kuruluşlar merkezi takas fonksiyonları ile ihtiyaç duyulacak likidite ve teminat gereğini azaltırken, merkezi karşı taraf fonksiyonları ile de spot veya vadeli işlemlerden kaynaklı karşı taraf kredi riskini kontrol altında tutarak, piyasalara duyulan güveni artırmaktadırlar.

Küresel kriz esnasında merkezi takas ve karşı taraf kuruluşlarının, sistemik riskin yönetiminde gösterdikleri başarı, kriz ertesinde düzenleme ve denetim otoritelerince kendilerine pek çok sorumluluk yüklenmesine neden olmuş, bu kuruluşlardan olan beklentiler daha da artmıştır.

Merkezi takas ve karşı taraf kuruluşlarından olan beklentiler, ülkemizin de üyesi olduğu G-20'nin 2009 Yılı Pittsburgh Zirvesinde alınan, standartlaştırılabilen tezgah üstü türev ürünlerin takasının en geç 2012 yılı sonuna kadar merkezi

karşı taraflarca yerine getirilmesi yönündeki, taahhüt niteliğindeki kararlar somutlaştırılmıştır.

Esasen ülkemiz sermaye piyasalarında Merkezi Karşı Taraf hizmetlerinin başlatılması, 2009 tarihli “İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi ve Eylem Planı”nın da önemli hedeflerinden birisidir.

Gerek G-20 taahhütleri, gerekse İstanbul Finans Merkezi vizyonu paralelinde izlenecek yol haritasını belirlemek için Sermaye Piyasası Kurulu koordinasyonunda BDDK, TCMB, Bankamız ve sektör temsilcilerinin katılımıyla muhtelif çalışmalar yapılmaktadır. Diğer taraftan 30 Aralık 2012 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 6362 sayılı yeni Sermaye Piyasası Kanunu ile merkezi takas ve merkezi karşı taraf hizmetleri için gerekli yasal çerçeve oluşturulmuştur.

Aynı Kanun’un Geçici 8 inci maddesinde ise, Bankamızın yürütmekte olduğu sermaye piyasası faaliyetleri ile ilgili iş ve işlemleri, herhangi bir izne veya yetkiye gerek kalmaksızın “Merkezi Takas Kuruluşu” sıfatıyla yürütmeye devam edeceği düzenlenmiştir.

Ülkemizin yegane merkezi takas kuruluşu olan Takasbank, bankacılık lisansına sahip olmasının getirdiği birikim ve

avantajları da kullanarak sermaye piyasası işlemlerinden kaynaklanan piyasa ve karşı taraf kredi risklerini merkezi olarak üstlenip yönetmek için gerekli teknik altyapı ve mevzuat çalışmalarına devam etmektedir.

Yapılan çalışmalarda; Uluslararası Menkul Kıymet Otoriteleri Birliği (*International Organisation of Securities Commissions, IOSCO*) ve Ödeme ve Takas Sistemleri Komitesi (*Committee on Payments and Settlement Systems, CPSS*) tarafından belirlenen standartlar ve Avrupa Birliği düzenlemeleri başta olmak üzere uluslararası düzenleme ve standartlar göz önünde tutulmakta, Takasbank'ın uluslararası tanınırlık için aranacak kriterleri karşılaması hedeflenmektedir.

Amacımız; nezdimizde işlettiğimiz Takasbank Borsa Para Piyasası ve Ödünç Pay Senedi Piyasası ile Organize Türev Piyasalarda bu yıl Ağustos ayı itibarı ile merkezi karşı taraf hizmetine başlamaktır. Bunları Hisse ve Borçlanma Araçları Piyasasında merkezi karşı taraf olmamız izleyecektir. Bugün öğleden sonraki oturumda ele alınacak olan tezgah üstü türev işlemlerde ise, merkezi karşı taraf hizmeti verilebilmesi için kat edilmesi gereken biraz daha uzun bir mesafe söz konusudur.

Merkezi karşı taraf hizmetleri için gerekli risk ve teminat yönetimi teknik altyapısı ile Yönetmelik ve Yönerge düzeyindeki alt mevzuatın hazırlığı ile meşgul olduğumuz süreçte düzenlenen bu sempozyumun, hem uluslararası tartışma ve pratiğı Ülkemize taşıma, hem de uluslararası uygulamaların yeni Sermaye Piyasası Kanunumuz ışığında irdelenmesi açısından yararlı olacağına inanıyorum.

Bu vesile ile sempozyumun düzenlenmesinde emeğı geçen, oturumlara katılım ve katkı sağılayan herkese ve teşekkürleriniz için de sizlere bir kez daha teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.